

METODE INTERACTIVE PENTRU DEZVOLTAREA EXPRIMĂRII ORALE**Larisa STRATIEV, Steluța POSTOVANU***Catedra Limba Franceză*

La parole est un processus interactif qui implique des mécanismes complexes, des phénomènes verbaux et non-verbaux en conformité avec les éléments du contexte situationnel. Le développement de la parole inclut en soi la formation des compétences de la parole monologuée et dialoguée. On propose quelques méthodes interactives pour l'enseignement de ces deux types de la parole. Le but principal des méthodes interactives est de former, de développer les capacités de l'expression orale et de rendre la communication plus efficace. Une langue étrangère est un moyen de compréhension et ne pas recourir à l'interaction pour l'enseigner ou l'apprendre serait absurde. L'enseignement interactif a des avantages incontestables. Il stimule l'effort et la productivité de l'individu. L'interaction développe des intelligences multiples. En plus, elle stimule l'autonomie, la participation, la coopération, la responsabilité. L'une de ces qualités essentielles est qu'elle axe la communication sur l'apprenant.

Vorbirea este un proces interactiv care implică mecanisme complexe, fenomene verbale și nonverbale în conformitate cu elementele contextului situațional. Dezvoltarea vorbirii include formarea deprinderilor de vorbire monologată și dialogată. Este important de menționat că vorbirea are diverse aspecte:

- imitarea relației (alcătuirea dialogului în baza cuvintelor-cheie);
- simularea autentică (exprimarea opiniei).

Pentru predarea/învățarea vorbirii dialogate prin metode interactive, pot fi recomandate:

- exerciții de reproducere a unui dialog-modal;
- schimbarea sau includerea unor replici;
- alcătuirea unui dialog în baza unor cuvinte-cheie;
- înscenarea dialogului;
- încheierea sau începutul unui dialog;
- reconstituirea dialogului în baza unor replici dispersate.

Expunerea monologată în baza:

- unor modele;
- unor cuvinte-cheie;
- unui plan;
- unor propoziții etc.,

de asemenea, sigură dezvoltarea deprinderilor de vorbire.

Orice vorbire implică doi indivizi într-o interacțiune, proces în care fiecare își asumă un anumit rol în funcție de anumite determinări exterioare. În procesul vorbirii fiecare subiect își găsește rolul într-o interacțiune constantă și structurată în funcție de măsura în care recunoaște și percepe situația de vorbire. În această interacțiune, apar „situații deschise” care presupun prezența interlocutorului și pe deplin sunt considerate interactive (dialogul, conversația, discuția), adică „vorbirea dialogată” și „situații închise”, fără interlocutor, situații mai puțin active de comunicare, realizate prin povestire, repovestire, memorare, descriere, descoperire, improvizare.

Scopul principal al metodelor interactive este de a forma, de a dezvolta capacitățile de vorbire și de „a optimiza comunicarea” [1].

O limbă străină este un mijloc de înțelegere și a nu recurge la interacțiune pentru a preda sau a o învăța este absolut absurd.

Avantajele interacțiunii în predarea limbii străine:

- în condițiile îndeplinirii unor sarcini simple, activitatea de grup este stimulată, generând un comportament contagios și o strădanie competitivă; în rezolvarea sarcinilor complexe, rezolvarea unei probleme, obținerea soluției corecte e facilitată de emiterea de ipoteze multiple și variate [2].

- stimulează efortul și productivitatea individului, inițiativa;
- este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacități și limite pentru autoevaluare (D.Ausubel);
- există o dinamică intergrupală cu influențe favorabile în planul personalității;

- subiecții care lucrează în echipă sunt capabili să aplice și să sintetizeze cunoștințele în moduri variate și complexe, învățând în același timp mai temeinic decât în cazul lucrului individual; ei au posibilitatea de a imita unii pe alții privitor la pronunție, ei își îmbogățesc vocabularul împrumutând unii de la alții cuvinte și expresii noi;

- dezvoltă capacitățile studenților de a lucra împreună – componența importantă pentru viață și pentru activitatea lor profesională viitoare [3]; ținând cont de faptul că în viitor profesia lor ține de comunicare în colectiv (fie că ei vor deveni profesori, fie că vor deveni traducători, oricum se vor afla în mediul uman);

- dezvoltă inteligențele multiple, capacități specifice inteligenței lingvistice (ce implică sensibilitatea de a vorbi și de a scrie; include abilitatea de a folosi efectiv limba pentru a se exprima retoric, poetic și pentru a-și aminti informațiile), inteligenței logice-matematice (ce constă în capacitatea de a analiza logic problemele, de a face deducții), inteligența spațială (care se referă la capacitatea, potențialul de a recunoaște și a folosi patternurile spațiului; capacitatea de a crea reprezentări nu doar vizuale), inteligența interpersonală (capacitatea de a înțelege intențiile, motivațiile, dorințele celorlalți, creând oportunități în munca colectivă), inteligența intrapersonală (capacitatea de autoînțelegere, autoapreciere corectă a propriilor sentimente, motivații, temeri), inteligența naturalistă (care face omul capabil să recunoască, să clasifice și să se inspire din mediul înconjurător), inteligența morală (preocupată de reguli, comportament, atitudini) [4];

- se formează astfel de deprinderi importante pentru cooperare, cum sunt pricepera de a evidenția și de a expune poziția personală și a altora;

- stimulează curiozitatea și interesul, imaginația;

- stimulează autonomia, autodecizia, participarea, cooperarea și responsabilitatea;

- axează comunicarea pe cursant;

- stimulează concentrarea atenției;

- cultivă obiectivitatea și respectul reciproc;

- stimulează și dezvoltă capacități cognitive complexe (gândirea divergentă, gândirea critică, gândirea laterală – capacitatea de a privi și a cerceta lucrurile în alt mod, de a relaxa controlul gândirii);

- munca în grup permite împărțirea sarcinilor și responsabilităților în părți mult mai ușor de realizat;

- timpul de soluționare a problemelor este de cele mai multe ori mai scurt în cazul lucrului în grup decât atunci când se încearcă găsirea rezolvărilor pe cont propriu;

- cu o dirijare adecvată, învățarea prin cooperare dezvoltă și diversifică priceperile, capacitățile și deprinderile sociale ale studenților;

- interrelațiile dintre membrii grupului, emulația, sporește interesul pentru o temă sau o sarcină dată, motivând studenții pentru învățare;

- lucrul în echipă oferă studenților posibilitatea de a-și împărtăși părerile, experiența, ideile, strategiile personale de lucru, informațiile;

- se reduce la minim fenomenul blocajului emoțional al creativității;

- grupul dă un sentiment de încredere, de siguranță, antrenare reciprocă a membrilor ce duce la dispariția fricii de eșec și curajul de a-și asuma riscul;

- interacțiunea colectivă are ca efect și „educarea stăpânirii de sine și a unui comportament tolerant față de opiniile celorlalți, înfrângerea subiectivismului și acceptarea gândirii colective” [5].

Vom descrie în continuare câteva modalități de actualizare a vorbirii dialogate și monologate.

De exemplu, am putea provoca o discuție în baza unor situații probleme:

1. *Comment pourrions-nous vivre à 50 lei par semaine?*

2. *Comment éviter la catastrophe globale?*

3. *Faut-il ou non punir les enfants?*

4. *Est-il bien d'avoir un seul enfant?*

Pentru a varia situația-problemă, am putea recurge la metoda „**Pălăriilor gânditoare**”, care este o tehnică interactivă de stimulare a creativității participanților bazată pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă. Sunt 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru. Culoarea pălăriei este cea care definește rolul. Astfel:

Pălăria albă – este neutră, oferă o privire obiectivă asupra informațiilor.

Pălăria roșie – dă frâu liber imaginației și sentimentelor; oferă o perspectivă emoțională.

Pălăria neagră – exprimă judecata, grijă, oferă o perspectivă pesimistă, tristă.

Pălăria galbenă – oferă o perspectivă pozitivă, constructivă, optimistă (galben simbolizează lumina marelui, optimismul).

Pălăria verde – exprimă ideile noi, stimulând gândirea creativă, este simbolul fertilității, al producției de idei noi.

Pălăria albastră – exprimă controlul, organizarea, supravegherea procesului de gândire având rolul de conducător adresează comentarii și sugestii.

Le putem propune cursanților – o discuție despre oameni celebri (Napoleon), despre localități (Moldova, France, Paris), despre evenimente (Jeux Olympiques).

Putem recurge la utilizarea procedurii „diferențelor în concepții”. Conform acestui procedeu, stimulentele pentru comunicare în limba străină sunt diferențele în experiența de viață și punctele de vedere asupra problemelor discutate de cursanți la lecție.

De exemplu:

1. *Avant d'acheter qch, je ...*
2. *Avant de sortir de la maison, je ...*
3. *Quand je suis heureux, je ...*

Formăm grupuri a câte 2-3 persoane și le propunem să ghicească ce face fiecare dintre ei în situațiile date. Prin nesupozițiile confirmate sau infirmate, cursanții se vor apropia de varianta care corespunde adevărului.

Un alt exemplu îl constituie jocul comunicativ „L’image de soi-même”. Fiecare cursant primește o foaie de hârtie pe care este scris prenumele unui coleg și câteva enunțuri incomplete, iar cursantul trebuie să le completeze, exprimându-și părerea despre coleg:

Il/elle ... parfois.

Il ne ... jamais.

Il ... toujours.

Il ... d'habitude.

Il ... rarement.

Des le matin il ...

Apoi cursanții se unesc în cupluri cu cei despre care au scris, citesc enunțurile. Partenerul respectiv confirmă sau infirmă cele spuse.

În baza procedurii aranjării, putem organiza activitatea următoare. Divizăm tabla în două scriind pe o jumătate „*Mon expérience positive à la mer*”, iar pe altă jumătate „*Mon expérience négative à la mer*”. Doi studenți se invită la tablă și scriu propunerile colegilor (5-6 fraze). Acești animatori pun întrebările colegilor care încearcă să exprime atitudinea lor vizavi de cele scrise și să comenteze cauza alegerii unei anumite variante.

În cadrul altui exercițiu, cursanților li se propune să aleagă zece denumiri de obiecte din douăzeci, scrise pe tablă, în cazul în care pleacă în călătorie. După ce fiecare scrie varianta sa, îi unim în cupluri și le propunem să alcătuiască o listă nouă din zece obiecte, găsind un compromis. Cursanții discută alegerea lor, invocând argumente pro și contra.

Procedeu „jocului de rol” ne este bine cunoscut, deoarece realizează cele mai bune rezultate ca mijloc de dezvoltare a cunoștințelor și abilităților de vorbire. De exemplu, pentru jocul de rol „À la gare”, putem propune cursantului care are rolul de casier la un ghișeu al gării feroviare următorul suport:

<i>Lieu de destination</i>	<i>Prix du billet</i>	<i>Heure du départ</i>	<i>Heure de l'arrivée</i>	<i>Wagon-restaurant</i>	<i>Wagon-lit</i>	<i>Saison de l'année</i>
----------------------------	-----------------------	------------------------	---------------------------	-------------------------	------------------	--------------------------

Un cursant în rolul de pasager trebuie să facă rezervare pentru un bilet în trenul de Paris, pentru 7 iunie, aflând prețul, timpul de plecare și de sosire.

De asemenea, jocurile lingvistice au un rol destul de important în învățarea unei limbi în cadrul metodei comunicative.

Jocul „Formule la question” este unul din ele. Cursantului A din fiecare cuplu i se repartizează fișe pe care sunt scrise cuvinte sau îmbinări de cuvinte:

<i>Souvent</i>	<i>au mois de juin</i>	<i>dans la forêt</i>	<i>arc-en-ciel</i>
----------------	------------------------	----------------------	--------------------

Cursantul A trebuie să-i adreseze cursantului B o astfel de întrebare, a cărei răspuns ar fi un cuvânt din fișe.

În final, putem menționa că la dispoziția unui profesor ce activează creativ există o gamă largă de metode și procedee care ar putea dezvolta competențele comunicative și ar putea stimula interesul cursanților pentru studierea limbii străine.

Referințe:

1. Baylon Christian, Mignot Xavier, Comunicarea. - Iași, 2000, p.210.
2. Ausubel D., Robinson F. Învățarea în școală. O introducere în psihologia pedagogică. - București: Editura Didactică și Pedagogică, 1979, p.102.
3. Johnson Karen E. Understanding Communication in Second Language Classroom. - Cambridge University Press, 1995, p.190.
4. Gardner K. and Lambert W. Attitudes and Motivation in Second Language Learning. - Rowley, Mass: Nenbury Housse, 1972, p.168.
5. Oprea O. Tehnologia instruirii. - București: Editura Didactică și Pedagogică, 1979, p.107.

Prezentat la 30.03.2007